

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Kyber-, informaatio- ja avaruuspuolustuksen kehittäminen

Hallinto- ja turvallisuusjaosto 5.10.2022
Tietohallintojohtaja Mikko Soikkeli

Kyberpuolustuksen kehittäminen

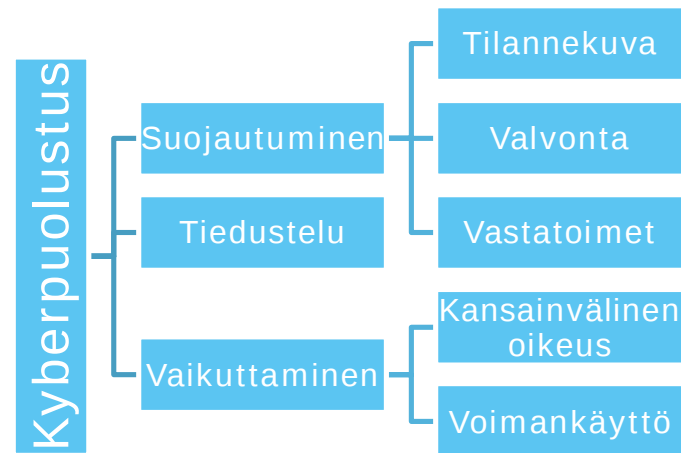
- Puolustusvoimien suorituskkyjen pohjana toimivat mm. kyberturvallisuusstrategiat (2013, 2019) ja Valtioneuvoston puolustusselonteko (2021).
- Kehittämiseen on kohdennettu henkilöstöä Puolustusvoimien henkilöstökokoonpanosta ja rahoitusta puolustusbudjetista
 - Satoja tehtäviä ja satoja miljoonia euroja yli kymmenvuotisen ohjelman aikana – kybertoimintaympäristön tiedusteluun, suojaamiseen ja vaikuttamiseen.
- Päättelyissä kohdennuksissa ja hankkeissa painopisteenä on ollut Puolustusvoimien omien järjestelmien suojaaminen
 - Kaikki puolustushaarat ja toiminnot kattava kyberpuolustus on toiminnan laajuuden ja kompleksisuuden vuoksi vaativaa

Kyberpuolustuksen kehittäminen

- Puolustusselonteko nosti kyberin toimintaympäristöksi ja osoittaa tarpeen puolustusjärjestelmäkokonaisuuden suojaamiseen
- NATO edellyttää ja mahdollistaa uudenlaista yhteistyötä, mutta koko yhteiskunnan kyberpuolustus olisi laajempi kokonaisuus
- Puolustusvoimien etuna on asevelvollisten, vapaaehtoisten, yksityisen ja kolmannen sektorin hyödyntäminen
 - Puolustusvoimat on ainoana viranomaisena voimakkaasti skaalautuva ja myös kansainvälisesti poikkeuksellisesti voi hyödyntää huippuosaajia reservistään

Kyberpuolustuksen kehittäminen

- Puolustusvoimien suorituskyvyt ovat tällä hetkellä rakentamisvaiheessa, mm.:
 - Tilannekuvajärjestelmä
 - Valvontajärjestelmät
 - Vaikuttamisen järjestelmät
 - T&K- ja koulutusjärjestelmät
- Lainsäädännön kehittämistyö meneillään
 - LVM:n lainsäädäntöhanke ns Kyber PTR – HE tulossa Eduskuntaan
 - Puolustushallinnon sisäinen työryhmä
 - Poikkihallinnollinen selvityshanke

Kyberpuolustuksen kehittäminen

- HX-hankinnan epäsuora teollinen yhteistyö, HX-IIP
 - Tavoitteena tuottaa lisää osaamista kotimaiseen kyberkenttään.
 - Mukana yrityksiä, tutkimuslaitos, yliopistot
- Venäjän hyökkäyksen jälkeen lisäresursointia on saatu LTAE:ssa
 - Uhkana on edelleen kyber- ja hybridivaikuttaminen yhteiskuntaamme vastaan. Tämä edellyttää mm. eri selvitystöissä ja niiden jatkotoimissa määrätietoisuutta.
- NATO-jäsenyyden vaikutuksia on alustavasti kartoitettu

Informaatiopuolustuksen kehittäminen

- Suorituskykyä kehitetään ja rakennetaan VNPS21 viitoittamana
 - Painopiste ollut tilannekuvan rakentamiseen liittyvässä T&K-toiminnassa
- Johtamisjärjestelmäkoulu aloittanut toimintansa 1.1.2022. Infopuolustuksella on kokoonpanossa kaksi (2) virkaa täytettynä
 - Koulu vastaa täydennyskoulutuksesta (VEH, KH, opetustilaisuudet) sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta
- Toimivaltuuksien tarkastelua tehdään yhteistyössä mm. PEOIKOS ja PETIEDOS kanssa
- Valtionhallinnon osalta on tunnistettu tarve yhteisen tilannekuvan muodostamiseksi
- Poikkeusolojen kokoonpanotarkastelua tehdään osana PV:n joukkorakennetyötä
- Liityntäpinnat mm. PV:n digitalisaatio-ohjelmaan

Avaruuspuolustuksen kehittäminen

- Puolustusselonteon mukaan avaruuspuolustuksen perustan muodostaa avaruustilannekuva
- Puolustusvoimat kehittää kykyään ympärivuorokautisen avaruustilannekuvan ylläpitämiseen yhteistyössä muiden viranomaisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa.
- Käynnissä on Ilmavoimien johtama avaruustilannekuva-hanke
 - Alustava operatiivinen suorituskkyky (IOC) on tavoitteena saavuttaa vuonna 2026
 - Puolustusvoimat ei ole perustamassa tähän toimintaan omaa tilannekeskusta, vaan sen toiminnot sisällytetään olemassa oleviin organisaatioihin ja tiloihin
 - Tilannekuvan 24/7 ylläpito tuottaa tarpeita lisähenkilöstölle
 - Hankkeessa huomioidaan myös Liikenne- ja viestintäministeriön vetämä Suomen kansallinen avaruustilannekeskus –valmistelutyö
- Puolustusvoimilla on jo käytössä avaruuskkykyjä mm. KV-kumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi kaupallisilta toimijoilta hankittuina palveluina
 - Kyvyt liittyvät pääosin kaukokartoitukseen ja satelliittikommunikaatioon sekä avaruusasioiden koulutusmahdollisuuksiin
 - Yhteistyön ja tiedonvaihdon laajentamismahdollisuuksia kartoitetaan jatkuvasti